

Уведено в дію наказом
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
від 26.02.2021 року № 05/01-05

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
від 26.02.2021 року протокол № 12

Голова Вченої ради

Анатолій СОЛОНЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ *№ 418*

про цивільний захист у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

1. Загальне положення

Положення про цивільний захист МДПУ імені Богдана Хмельницького (далі – Положення) визначає принципи організації цивільного захисту, запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природнього характеру, основні завдання, склад сил цивільного захисту, порядок виконання завдань і взаємодії структурних підрозділів, а також регулює основні питання функціонування цивільного захисту МДПУ імені Богдана Хмельницького (далі – Університет).

2. Наведені в даному Положенні терміни вживаються у такому значенні:

- територіальна підсистема єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природнього характеру (далі – територіальна система) – складова частина єдиної державної системи, включає місцеві органи виконавчої влади, виконавчі органи рад, державні підприємства, установи і організації з відповідними силами та засобами, які здійснюють нагляд за забезпеченням техногенної та природньої безпеки, організують проведення робіт із запобігання надзвичайним ситуаціям техногенного та природнього походження і реагування у разі їх виникнення з метою захисту населення і

техногенного та природного походження і реагування у разі їх виникнення з метою захисту населення і довкілля Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, зменшення матеріальних втрат;

- ланка територіальної підсистеми – складова частина територіальної підсистеми;

- сили цивільного захисту – аварійно – рятувальні підрозділи, спеціалізовані служби та інші формування цивільного захисту, призначені для проведення аварійно – рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій;

- засоби цивільного захисту – пожежна, аварійно – рятувальна та інша спеціальна техніка, обладнання, механізми, прилади, інструмент, вироби медичного призначення, лікарські засоби, засоби колективного та індивідуального захисту, які призначені та використовуються під час виконання завдань цивільного захисту;

- надзвичайна ситуація – обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній чи водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (або може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності;

- аварія - небезпечна подія техногенного характеру, що спричинила ураження, травмування населення або створює на окремій території чи території суб'єкта господарювання загрозу життю або здоров'ю населення та призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи спричиняє наднормативні, аварійні викиди забруднюючих речовин та інший шкідливий вплив на навколишнє природне середовище;

- реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків - скоординовані дії суб'єктів забезпечення цивільного захисту, що здійснюються відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації, уточнених в умовах конкретного виду та рівня надзвичайної ситуації, і полягають в організації робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, припинення дії або впливу небезпечних факторів, викликаних нею, рятування населення і майна, локалізації зони надзвичайної ситуації, а також ліквідації або мінімізації її наслідків, які становлять загрозу життю або здоров'ю населення, заподіяння шкоди території, навколишньому природному середовищу або майну;

- запобігання виникненню надзвичайних ситуацій - комплекс правових, соціально-економічних, політичних, організаційно-технічних, санітарногігієнічних та інших заходів, спрямованих на регулювання техногенної та природної безпеки, проведення оцінки рівнів ризику, завчасне реагування на загрозу виникнення надзвичайної ситуації на основі даних моніторингу, експертизи, досліджень та прогнозів щодо можливого перебігу подій з метою недопущення їх переростання у надзвичайну ситуацію або пом'якшення її можливих наслідків.

3. Цивільний захист Університету створюється для організації роботи, пов'язаної із запобіганням надзвичайним ситуаціям, захистом працівників і осіб, які навчаються в університеті, та території від їх наслідків.

4. Цивільний захист Університету - складова частина ланки територіальної підсистеми.

2 Основні завдання цивільного захисту Університету

2.1. Основними завданнями цивільного захисту Університету є:

- планування та виконання заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних подій на інженерних мережах університету, забезпечення зменшення збитків і витрат у разі надзвичайних ситуацій кліматичного походження;

- забезпечення постійної готовності органів управління, сил та засобів цивільного захисту університету до реагування на виникнення надзвичайних ситуацій;

- оповіщення працівників і здобувачів вищої освіти, у разі виникнення надзвичайних ситуацій, своєчасне та достовірне їх інформування про фактичну обстановку і вжиті заходи;

- планування та здійснення заходів з евакуації;

- захист працівників і здобувачів вищої освіти, у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

- здійснення спостереження та контролю за радіологічним і хімічним зараженням (забрудненням) прилеглих територій;

- забезпечення засобами індивідуального захисту працівників та здобувачів вищої освіти у відповідності з нормами, створення належних умов для їх зберігання;

- підготовка та перепідготовка осіб керівного складу та працівників з питань цивільного захисту, навчання працівників та здобувачів вищої освіти вмінням застосовувати засоби індивідуального захисту та діям у надзвичайних ситуаціях.

3. Органи управління цивільним захистом Університету

3.1. У складі цивільного захисту Університету функціонують постійно діючі органи управління цивільного захисту, координаційні органи, сили цивільного захисту.

3.2. Керівником цивільного захисту є ректор. Керівнику цивільного захисту підпорядковується органи управління з питань цивільного захисту та сили цивільного захисту. Постійно діючим органом управління цивільного захисту Університету, до повноваження якого належать питання організації та здійснення заходів цивільного захисту є ректор та провідний фахівець з питань цивільного захисту.

3.3. Координаційним органом управління цивільним захистом Університету є комісія з питань надзвичайних ситуацій Університету.

3.4. Положення про комісію з питань надзвичайних ситуацій Університету та її персональний склад затверджується наказом ректора.

3.5. Для планування, підготовки та проведення евакуації в університеті утворюється тимчасовий орган з евакуаційної комісії з питань евакуації Університету.

3.6. Положення про комісію з питань евакуації МДПУ імені Богдана Хмельницького та її персональний склад затверджується наказом ректора.

4. Сили цивільного захисту Університету, основні завдання формувань цивільного захисту

4.1. До складу сил цивільного захисту входять формування цивільного захисту, які створені згідно з наказом ректора:

- ланка оповіщення та зв'язку;
- ланки пожежогасіння;
- ланки охорони громадського порядку;
- рятувальна ланка;
- медична ланка;
- пост радіаційного та хімічного спостереження;
- пункт видачі засобів радіаційно-хімічного захисту.

4.2. Інформаційне забезпечення функціонування цивільного захисту здійснюється провідним фахівцем з питань цивільного захисту.

4.3. Основні завдання формувань цивільного захисту визначаються з урахуванням наявної спеціальної техніки, майна та підготовлених працівників і включають:

- оповіщення;
- проведення невідкладних робіт з гасіння пожеж, евакуації працівників і осіб, які навчаються в університеті, та матеріальних цінностей;
- здійснення заходів щодо зменшення матеріальних втрат;

- спостереження за радіаційною та хімічною обстановкою на території університету.

5. Режим функціонування цивільного захисту Університету

5.1. Цивільний захист Університету залежно від масштабів і особливостей надзвичайної ситуації, що прогнозується або виникла, функціонує у режимах:

- повсякденного функціонування – за умов нормальної виробничопромислової, радіаційної, хімічної, сейсмічної, гідрогеологічної, гідрометеорологічної, техногенної та пожежної обстановки та за відсутності епідемій, епізоотій та епіфітотій;

- підвищеної готовності – у разі загрози виникнення надзвичайної ситуації (тимчасово встановлюється за рішенням Мелітопольської міської адміністрації);

- надзвичайної ситуації – у разі виникнення надзвичайної ситуації (тимчасово встановлюється за рішенням Мелітопольської міської адміністрації);

- надзвичайного стану – тимчасово встановлюється у межах території, на якій введено правовий режим надзвичайного стану відповідно до Закону України “Про правовий режим надзвичайного стану”.

5.2. Основні заходи, що реалізуються цивільним захистом Університету.

5.2.1. У режимі повсякденної діяльності :

- упровадження заходів цільових і науково-технічних програм і заходів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення безпеки і захисту працівників та здобувачів вищої освіти, які навчаються в університеті, зменшення можливих матеріальних втрат;

- забезпечення захисту працівників та здобувачів вищої освіти, які навчаються в університеті, виконання основних статутних завдань та функціонування структурних підрозділів університету у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

- підготовка керівного складу та працівників в територіальних навчально-методичних установах у сфері цивільного захисту;

- організація навчання працівників та здобувачів вищої освіти вмінням застосовувати засоби індивідуального захисту та діям у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

- забезпечення працівників та здобувачів вищої освіти засобами радіаційного та хімічного захисту, особового складу формувань цивільного захисту – майном відповідно до норм забезпечення, створення належних умов для зберігання та оновлення засобів цивільного захисту;

- створення та поновлення резервів матеріальних і фінансових ресурсів для ліквідації надзвичайних ситуацій.

5.2.2. У режимі підвищеної готовності – здійснення заходів, визначених для режиму повсякденної діяльності та додатково:

- здійснення оповіщення органів управління та сил цивільного захисту Університету;

- уточнення наявної і прогнозованої обстановки щодо можливого виникнення надзвичайної ситуації;

- своєчасне інформування працівників та здобувачів вищої освіти, які навчаються в університеті, про загрозу виникнення надзвичайної ситуації та про дії у можливій зоні надзвичайної ситуації;

- спостереження за радіаційною обстановкою на території університету силами посту радіаційного та хімічного спостереження;

- розроблення додаткових заходів у межах повноважень щодо захисту працівників та здобувачів вищої освіти, які навчаються в університеті, забезпечення функціонування структурних підрозділів університету;

- приведення в стан підвищеної готовності наявних сил і засобів, залучення додаткових сил, уточнення плану їх дії;

- проведення додаткових заходів щодо запобігання виникненню надзвичайної ситуації;

- запровадження цілодобового чергування посадових осіб та органів управління з питань цивільного захисту Університету (за необхідністю).

5.2.3. У режимі надзвичайної ситуації:

- інформування працівників та здобувачів вищої освіти, які навчаються в університеті, про надзвичайну ситуацію та порядок дій в умовах наявної обстановки;

- організація захисту працівників та здобувачів вищої освіти , які навчаються в університеті, та території;

- організація роботи, пов'язаної з локалізацією або ліквідацією надзвичайної ситуації, із залученням необхідних сил і засобів;

- інформування МОЗ України, Відділу з питань надзвичайних ситуацій Мелітопольської міської адміністрації щодо рівня надзвичайної ситуації та вжитих заходів, пов'язаних з реагуванням на цю ситуацію;

- здійснення постійного контролю за станом довкілля на території університету, що зазнала впливу наслідків надзвичайної ситуації.

5.2.4. У режимі надзвичайного стану – здійснення заходів, передбачених Законом України “Про правовий режим надзвичайного стану”.

6. Забезпечення фінансування цивільного захисту Університету

6.1. Цивільний захист Університету фінансується за рахунок коштів університету. Для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій в університеті створюються запаси матеріальних та фінансових ресурсів за рахунок власних коштів відповідно до законодавства. Обсяги та номенклатура матеріальних ресурсів визначається комісією з питань надзвичайних ситуацій Університету.

6.2. Якщо для локалізації або ліквідації надзвичайної ситуації необхідні матеріальні та фінансові ресурси в обсягах, що перевищують власні можливості, комісія з питань надзвичайних ситуацій Університету звертається за допомогою до Міністерства освіти України, які приймають рішення щодо надання необхідної допомоги.

7. Планування роботи цивільного захисту Університету

7.1. Планування роботи із запобігання надзвичайним ситуаціям, зменшення матеріальних втрат здійснюється з урахуванням вірогідності і прогнозованих ризиків виникнення надзвичайних ситуацій та можливих масштабів їх наслідків, опрацювання інформації про можливі надзвичайні ситуації в регіоні. На основі прогнозу визначається потреба в силах і засобах, необхідних для реагування на надзвичайні ситуації та ліквідації їх наслідків.

7.2. Для організації діяльності цивільного захисту Університету щорічно розробляються план основних заходів та план розвитку й удосконалення цивільного захисту на наступний рік, який затверджується ректором – керівником цивільного захисту

7.3. Для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій провідним фахівцем з питань цивільного захисту розробляються плани реагування на надзвичайні ситуації, які затверджуються ректором – керівником цивільного захисту.

Основними завданнями планів реагування на загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій є:

- збереження життя та здоров'я людей;
- визначення сил та засобів, порядок їх залучення;
- мінімізація матеріальних втрат;
- визначення необхідності евакуації працівників та здобувачів вищої освіти, які навчаються в університеті, з території, на яку може бути поширена небезпечна дія наслідків прогнозованої надзвичайної ситуації.

7.4. Основну частину робіт, пов'язаних із реагуванням на надзвичайну ситуацію або усуненням загрози її виникнення, виконують формування цивільного захисту Університету з отриманням необхідної допомоги від сил цивільного захисту, підпорядкованих Відділу з питань надзвичайних ситуацій Мелітопольської міської адміністрації, а також відповідних підрозділів Мелітопольського МРУ ГУ ДСНС України у Запорізькій області.

8.1. З метою своєчасного запобігання і ефективного реагування на надзвичайні ситуації здійснюється взаємодія з питань:

- визначення органів управління, які безпосередньо залучаються до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, складу і кількості сил (засобів) реагування на них;

- погодження порядку здійснення спільних дій сил цивільного захисту під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій з визначенням основних завдань, місця, часу та способів їх виконання;

- організації управління спільними діями органів управління та сил цивільного захисту під час виконання завдань за призначенням;

- всебічного забезпечення спільних заходів, що здійснюватимуться органами управління та підпорядкованими їм силами цивільного захисту, в тому числі взаємного надання допомоги транспортними, інженерними, матеріальними, технічними та іншими засобами.

8.2. Координація спільних дій між Відділом з питань надзвичайних ситуацій Мелітопольської міської адміністрації, відповідних підрозділів Мелітопольського МРУ ГУ ДСНС України у Запорізькій області та цивільним захистом Університету залежно від обставин, масштабу, характеру та можливого розвитку надзвичайної ситуації здійснюється під керівництвом Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Мелітопольської міської адміністрації.

Виконавець

Іван ПЕЦУХ

Провідний юрисконсульт

Олександр КОНОПЛЯНКО